

Barmhartig begeleiden

Bisschoppen formuleren aanbevelingen over de toepassing van *Amoris laetitia* bij ons

- ▶ Voorbereiding huwelijk omvat minstens drie momenten
- ▶ Ook gehuwden en gezinnen hebben nood aan begeleiding
- ▶ Communie voor echtgescheidenen vergt onderscheiding

Christof BOUWEAERTS

Vandaag, op 24 mei, publiceren de Belgische bisschoppen een verklaring over de apostolische aanmaning *Amoris laetitia*. Daarin verwoordde paus Franciscus een jaar geleden zijn besluiten bij twee bisschoppensynodes over het gezin. In hun brief geven onze bisschoppen priesters, diakens en pastoraal werkers aanbevelingen voor de toepassing ervan bij ons. Hun collega's in Argentinië, Malta en vooral Duitsland deden dat al eerder.

„Als bisschoppen van ons land willen we onze waardeering en dankbaarheid uitdrukken voor *Amoris laetitia* en voor de weg die paus Franciscus ons wijst”, klinkt het ondubbelzinnig. De bisschoppen roepen de pastores dan ook allereerst op het pauselijke document aandachtig te lezen en erover uit te wisselen. Daarnaast diepen ze drie thema's verder uit.

De paus toont volgens onze bisschoppen een weg van geduldige en barmhartige begeleiding van mensen, zonder het evangelische ideaal te verloochenen. Die begint al bij de huwelijksvoorbereiding. „We hebben vandaag nood aan een 'huwelijkscatechumenaat' als een weg van geloofsverdieping voor wie zich voorbereiden op een christelijk huwelijk”,

klinkt het. Voor koppels die minder vertrouwd zijn met geloof en Kerk mogen pastores de drempel niet nodeloos verhogen. Toch is een traject van drie voorbereidingsmomenten een minimum, menen de bisschoppen.

„Vooral in Vlaanderen is gedegen huwelijksvoorbereiding een zorg geworden”, bevestigt pastoraaltheologe Annemie Dillen verbonden aan de KU Leuven en voorzitter van de Interdiocesane Dienst voor Gezinspastoraal. „De bisschoppen onderstrepen terecht het belang van ontmoetingen tussen trouwers en ervaren koppels. De brief laat weliswaar ruimte voor diverse invullingen, maar bevat minder suggesties over vormen van individuele begeleiding van koppels en voor het inspelen op hun specifieke noden. Toch blijft ook die van belang.”

„Adequate begeleiding kan maar mits gedegen vorming pastores”

Ook gehuwden en gezinnen moeten kunnen rekenen op begeleiding van de Kerk. Immers, „een christelijk gezin is als een 'huiskerk' waarin ouders en kinderen het evangelie gestalte leren geven in het concrete leven van elke dag”, lezen we. Zo kunnen parochies families ondersteunen met gezinsvieringen en initiatieven waaraan grootouders, ouders en kinderen samen kunnen deelnemen. Ouders actief betrekken bij de voorbereiding van hun kinderen op het doopsel, eerste communie en vormsel vinden de bisschoppen eveneens zinvol.

Ook voor echtparen van wie niet de beide partners gelovig zijn, moet de Kerk klaarstaan. „Mooi is

trouwens dat de bisschoppen de aandacht van pastores vestigen op omstandigheden die het leven van gezinnen bemoeilijken”, zegt Annemie Dillen. „Wel jammer dat ze de maatschappijkritische stem die de Kerk daarin kan hebben niet wat meer uitwerken. Het thema van huiselijk geweld komt evenmin aan bod, al verdient ook dat probleem onze aandacht.”

Tot slot delen de bisschoppen hun gedachten over de omgang met gebroken relaties. „Ook in die situatie is en blijft het onze opdracht mensen te ondersteunen, te begeleiden en met hen verbonden te blijven”, schrijven ze. Hertrouwde echtgescheidenen „mogen zich niet enkel niet geëxcommuniceerd voelen, maar moeten ook kunnen leven en groeien als levende ledematen van de Kerk”. Vooral bij het heikelpunt van communie voor wie hertrouwde na een echtscheiding staan de bisschoppen stil. In de lijn van jezuïet paus Franciscus benadrukken ze het belang van onderscheiding en aandacht voor elke concrete situatie.

Annemie Dillen is tevreden met het herderlijke schrijven. „Al vraagt adequate begeleiding wel om gedegen vorming van onze pastores”, zegt ze. „Hoe pak je als pastor immers al die situaties goed aan? Literatuur over die onderwerpen bestaat er in overvloed. Als het gaat over daadwerkelijke vorming van pastores op het vlak van pastorale gespreksvoering, hebben we echter nog een weg te gaan.”

Een digitale versie van de brief vindt u op www.kerknet.be/pastoralebriefamorislaetitia. Bestelgegevens voor de papieren versie vindt u op bladzijde 12.

Reageren op dit artikel? Dat kan op lezersbrieven@kerknet.be

STANDPUNT

Luk VANMAERCKE

Leve de liefde

„De vreugde van de liefde. Voor zowat iedere mens op deze wereldbol is dat een belangrijk streven in het leven. Niet toevallig is *De vreugde van de liefde* ook de titel van het document waarin paus Franciscus zijn visie op huwelijk en gezin samenvatte. In het Latijn klinkt dat nog iets poëtischer: *Amoris laetitia*.”

Dat document bevat een belangrijke stijlbreuk met zijn voorgangers, omdat de paus uitdrukkelijk weigert pasklare antwoorden te geven. Liever daagt hij kerkelijke leiders wereldwijd uit mee op zoek te gaan naar antwoorden in hun bisdommen. Franciscus verkiest dus maatwerk boven confectie. Hij erkent daarmee de complexiteit van de moderne wereld en de culturele verschillen. Bovendien spreekt hij vertrouwen uit in zijn bisschoppen. Het toont alweer dat de paus een fijne neus heeft voor hedendaags leiderschap.

De Belgische bisschoppen laten die kans niet liggen. Vandaag publiceren ze in een brief hun antwoord op *Amoris laetitia*. Daarin vertolken ze hun visie op de voorbereiding van het huwelijk, op de begeleiding van gezinnen en op de omgang met mensen wier huwelijk op de klippen liep.

Een klassieke kritiek op de Kerk luidt dat gezinnen geen lessen willen krijgen van een instituut dat geleid wordt door celibataire mannen. Die kritiek is karikaturaal en achterhaald. In de praktijk zien we dat de huwelijksbegeleiding vaak wordt toevertrouwd aan gehuwde koppels. Dat is een zinvolle keuze die ook door onze bisschoppen wordt aangemoedigd. Die mensen kunnen jonge trouwers begeleiden vanuit hun geloofsovertuiging en vanuit hun eigen gezinservaringen.

De Kerk wil duidelijk de dialoog aangaan over de plaats van geloof en geloofsoverdracht in het gezin. In onze contreien bestaat er amper een traditie om in gezinnen te praten over het geloof. Dat is helemaal anders bij kleine geloofsgemeenschappen, zoals protestanten of joden. In het roomse Vlaanderen van weleer werd geloofsoverdracht gemakshalve uitbesteed aan scholen en parochies. Thuis werd in veel gezinnen nauwelijks over geloven gesproken. Die Vlaamse gewoonte doorbeken wordt een taai klus.

In het voorbereidingstraject naar het kerkelijke huwelijk maken de bisschoppen een verstandige keuze. Ze zoeken een gezonde balans tussen het wenselijke en het haalbare. Ze beseffen dat niet alle koppels even kerkelijk of gelovig zijn, maar dringen tegelijk aan op een ernstige voorbereiding. Die mix van realisme en ambitie creëert het juiste kader om op het terrein aan de slag te gaan.

In een volgende levensfase willen de bisschoppen gezinnen actief betrekken bij de initiatiesacramenten (doopsel, communie, vormsel). Ook dat is een gezonde keuze, die eveneens een zorgvuldige evenwichtsoefening vergt tussen willen en kunnen.

Het moeilijkste is natuurlijk de omgang met gebroken huwelijken. Paus Franciscus verrichtte op dat terrein baanbrekend werk door zich veeleer op de praktijk dan de theorie te focussen. De Belgische bisschoppen steunen hem voluit en kiezen er resoluut voor om mensen te begeleiden in plaats van met de vinger te wijzen.

Met hun brief scharen de bisschoppen zich volmondig achter de paus. Dat is een goede en belangrijke keuze. *Amoris laetitia* werd het voorbije jaar door critici gebruikt om de paus te bekampen of verdacht te maken. Een handvol kardinalen trachtte de paus zelfs voor een ultimatum te stellen. De Belgische bisschoppen steunen Franciscus en zijn visie ondubbelzinnig. Ze maken daarmee een duidelijke keuze voor een Kerk die met twee voeten in de wereld staat en niet vijandig is tegenover de moderniteit.

Laten we als gelovigen die keuze onderschrijven. Over de liefde moeten we allen met vreugde praten. Leve de liefde.„

Reageren op dit artikel? Dat kan op lezersbrieven@kerknet.be

Gedegen huwelijksvoorbereiding is vooral in Vlaanderen een aandachtspunt. © KNA-Bild